

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP22SI0006

Sākotnējā izvērtējuma mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Sākotnējā izvērtējumā precīzi nedokumentē ietekmju apjomu un nedefinē projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

- 1. Paredzētās darbības ierosinātājs:** AS „Latvijas valsts meži”, reģ. Nr.40003466281, struktūrvienība „LVM Zemes dzīles” (turpmāk – Ierosinātāja), adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, LV-1004, tālruņa numurs 67610015, elektroniskā pasta adrese: lvm@lvm.lv.
- 2. Paredzētā darbības nosaukums:** Smilts-grants un smilts ieguves darbu veikšana atradnē "Dižkorsīši" (turpmāk – Atradne) 14,404 ha platībā (turpmāk – Paredzētā darbība).
- 3. Paredzētās darbības norises vieta:** Ventspils novads Užavas pagasts nekustamā īpašuma „Valsts mežs Užava” zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 98780040125, AS „Latvijas valsts meži” Dienvidkurzemes reģiona Ventas ZK meža iecirkņā 158.kvartālā 708.kvartālu apgabalā (turpmāk – Darbības vieta).

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Atbilstoši derīgo izrakteņu atradnes pasei, kas 2022.gada 13.janvārī izsniegta Valsts vides dienestā, un derīga līdz 2047.gada 12.janvārim, Atradnes kopējā platība ir 14,404 ha. Smilts - grants krājumi Atradnē iegul līdz 6,40 m dziļumam, smilts – 5,00 m.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta 2021.gada 28.oktobrī izsniegto Derīgo izrakteņu ieguves limitu, kas derīgs līdz 2047.gada 12.janvārim, derīgo izrakteņu ieguves limita laukuma platība noteikta 14,404 ha. Ieguves limita apjoms A kategorijas krājumiem: 488,65 tūkst. m³ smilts-grants, 400,16 tūkst. m³ smilts.

Gada laikā Ierosinātāja paredzējusi iegūt līdz 60 000 m³ derīgo izrakteņu.

Pirms Paredzētās darbības uzsākšanas ir jāveic atmežošana (meža ciršana), kā arī celmu un augsnes segkārtas noņemšana. Atmežošanas platība precīzi tiks noteikta projekta izstrādes laikā, bet pēc aptuveniem aprēķiniem tā būs apmēram 13 ha.

Noņemto augsnes segkārtu plānots novietot krautnēs ap Darbības vietas laukumu, un vēlāk izmantot karjera rekultivācijā – malu un nogāžu planēšanā.

Ieguve plānota atklātā karjerā, virs un zem pazemes ūdens līmeņa. Karjera sagatavošanas darbus un derīgo izrakteņu ieguvi ir plānots veikt, izmantojot ekskavatorus, frontālos iekrāvējus un

buldozerus. Smilts-grants un smilts ieguvī paredzēts veikt vairākās kāplēs, ieguvī veicot ar ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju. Veicot izstrādi zem gruntsūdens līmeņa, plānots izmantot divreizējās pārkraušanas metodi – ar ekskavatoru izsmel materiālu, novietojot kaudzē, kad ūdens ir notecējis, iekrauj automašīnās un transportē uz būvobjektiem. Nepieciešamības gadījumā var tikt izmantots peldošs zemessmēlētājs vai tamlīdzīga ieguves tehnika smilts-grants un smilts ieguvei zem ūdens līmeņa. Darbība nav saistīta ar gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. Darbības raksturs ir plānots sezonāls (periodisks), ieguve Atradnē intensīvāk varētu notikt gada siltajā periodā (maijs, jūnijs, jūlijs, augusts, septembris) un sasaluma periodā (janvāris, februāris). Pavasaros un rudenos ieguve plānota minimāli, sakarā ar kravu pārvadāšanas ierobežojumiem uz autoceļiem.

Ir iespējams, ka Darbības vietā varētu notikt arī minerālo materiālu pārstrāde, t.sk. šķirošana (sijāšana), drupināšana un/vai minerālo materiālu skalošana. Minerālo materiālu pārstrādes darbi varētu notikt periodiski - pēc nepieciešamības. Lielākā intensitāte varētu būt pavasara – vasaras – rudens sausajā un bez lietus periodā.

Sijāšanas iekārtas - paredzētas minerālo materiālu šķirošanai (sijāšanai), sadalot materiālu pa frakcijām (smalkajā (smilts atsijas) un rupjajā daļā (oļi, akmeņi)). Jauda līdz 650 t/h, svars līdz 50 t, dīzeļmotora jauda līdz 200 ZS, izgatavošanas gads sākot no 2010.gada, darba augstums līdz 10 m, darba platums līdz 20 m, darba garums līdz 25 m.

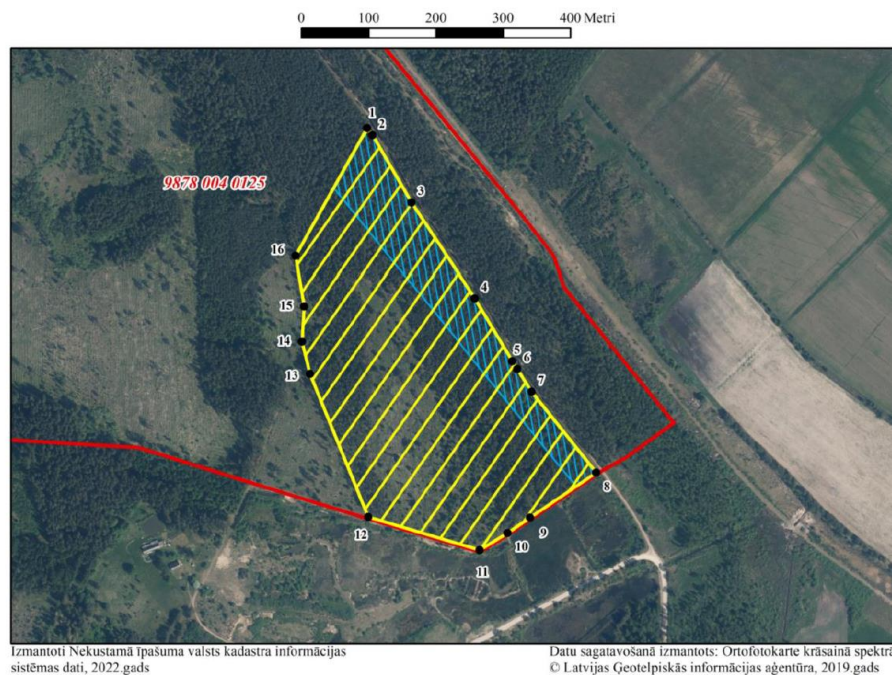
Drupināšanas iekārtas - paredzētas minerālo materiālu drupināšanai, akmeņus šķeļot smalkākās frakcijās. Jauda līdz 500 t/h, svars līdz 70 t, dīzeļmotora jauda līdz 600 ZS, izgatavošanas gads, sākot no 2010.gada, darba augstums līdz 7 m, darba platums līdz 5 m, darba garums līdz 25 m.

Skalošanas iekārtas – paredzētas minerālo materiālu šķirošanai (sijāšanai) sadalot materiālu pa frakcijām, papildus veicot skalošanas procesu atmazgājot minerālo materiālu no putekļainām-smalkajām, daļiņām. Jauda līdz 400 t/h, svars līdz 70 t, dīzeļmotora jauda līdz 600 ZS (dalīta pa vairākiem agregātiem), izgatavošanas gads, sākot no 2010.gada, darba augstums līdz 10 m, darba platums līdz 20 m, darba garums līdz 40 m. Plānotais ūdens patēriņš, izmantojot skalošanas iekārtu maksimālā jaudā ($340 \text{ m}^3/\text{h}$): 2720 m^3 diennaktī jeb 435200 m^3 sezonā (gadā). Skalošanas iekārtas plānots izmantot brīdī, kad būs pieejams gruntsūdens – minerālais materiāls izsmelts zem gruntsūdens līmeņa. Ūdens atsūkņēšana un novadīšana ārpus karjera teritorijas nav paredzēta. Ūdens pēc izrakteņu izsmelšanas paliek uz vietas, izveidojot ūdenstilpi. Ūdenī, veicot izrakteņu ieguvī, var izveidoties dabisko vielu - māla un putekļu daļiņu uzduļķojums, kas mehāniski izgulsnēsies uz ūdenstilpes gultnes.

Tiek plānots izmantot jau esošos pievedceļus Atradnei no ZR puses: AS “Latvijas valsts meži” meža autoceļus “Korsīšu ceļš” un “Korsīšu ceļš 2”, kas savukārt pieslēdzas valsts autoceļam P111 “Ventspils (Leči) - Grobiņa” vai no DA puses: AS “Latvijas valsts meži” meža autoceļu “Korsīšu ceļš 2”, kas savukārt pieslēdzas valsts autoceļam V1351 “Ventava - Užava” un tālāk līdz valsts autoceļam P108 “Ventspils – Kuldīga - Saldus”.

Saskaņā ar Ventspils novada teritorijas plānojumu (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafiskās daļas karti “*Ventspils novada Užavas pagasta funkcionālā zonējuma karte*” Darbības vieta atrodas funkcionālajā zonā *Mežu teritorija (M)*. Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 372.punktā, kā viena no papildus izmantošanām *Mežu teritorijās (M)* norādīta derīgo izrakteņu ieguve.

Smilts-grants un smilts atradnes "Dižkorsīši" un derīgo izrakteņu ieguves limita laukuma izvietojuma plāns

Apzīmējumi

- Smilts-grants un smilts atradnes "Dižkorsīši" robeža un noteiktais derīgo izrakteņu ieguves limita laukums (144.04 tūkst.m²)
- ¹ Limita laukuma robežpunkts un tā numurs
- Nekustamā īpašuma "Valsts mežs Užava" (kadastra Nr.9878 006 0145) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9878 004 0125 robeža
- Aizsargjosla gar dzelzceļa līniju Liepāja-Ventspils (34.09 tūkst.m²)

Attēls Nr.1

5. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums (iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums):

Veikts, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 3.²panta pirmās daļas 1.punktu, 2.pielikuma 2.punkta 1)apakšpunktu – derīgo izrakteņu ieguve 5 hektāru vai lielākā platībā, 10., 11.pantu un Ministru kabineta 2015.gada 13.janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 13.punktu. Novērtēšana veikta, balstoties uz Eiropas Savienības sākotnējā izvērtējuma vadlīnijās noteikto pieeju un kritērijiem, kas interpretē Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/52/ES (ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu).

Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde (turpmāk - Dienests) ir izvērtējusi gan paredzētās darbības vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, dabas vērtības, darbības apjomus, izvēlētos tehniskos risinājumus, dabiskās vides absorbcijas spējas, ietekmes raksturu un iespējamo pārrobežu ietekmi, ietekmes intensitāti un kompleksumu, savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju u.c. faktorus, kas varētu radīt ietekmi uz vidi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktajiem kritērijiem. Secināms, ka būtiskākie ietekmes aspekti var būt saistīti ar Novērtējuma likuma 11.panta pirmās daļas 1) *apjoms un tehniskie risinājumi*, 2) *paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme*, 3) *dabas resursu, jo īpaši zemes dziļi, augsnes, ūdens un bioloģiskās daudzveidības izmantošana*, 4) *piesārņojums un traucējumi* kritērijiem, kas saistīti ar derīgo izrakteņu ieguvei raksturīgajām ietekmēm, kā arī ņemot vērā tādas ietekmes aspektus kā ietekmes apjomu un telpisko izplatību; ietekmes intensitāti un

kompleksumu, arī savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju (Novērtējuma likuma 11.panta trešās daļas 1., 3., 6.punkta kritēriji).

Paredzēto darbību ir plānots veikt teritorijā, kurā agrāk nav veikta derīgo izrakteņu ieguve. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma grafisko daļu Paredzēto darbību plānots īstenot *Mežu teritorija (M)*, kas ir teritorijas, kurās atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Tāpat jāņem vērā, ka Darbības vietas tuvumā atrodas citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, līdz ar to ainaviskās un reljefa izmaiņas jau ir notikušas un nākotnē var vēl paplašināties. Attiecībā uz teritorijā pašlaik esošo reljefa un ainavas izmaiņšanu nevar uzskatīt, ka, veicot plānoto smilts-grants, smilts ieguvi, teritorija tiks neatgriezeniski degradēta, jo, īstenojot rekultivācijas darbus, to būs iespējams vizuāli sakārtot un dabiskot.

Paredzētā darbība ir vērtējama kā tieša, neatgriezeniska un ilgstoša darbība neatjaunojamo dabas resursu (smilts - grants, smilts) ieguvē. Veicot derīgo izrakteņu izstrādi, Darbības vietā neatgriezeniski tiks samazināti to kopējie pieejamie krājumi, tomēr apjoma ziņā Paredzētā darbība ir vērtējama kā lokāla un salīdzinoši maznozīmīga, ņemot vērā reģionā un Latvijā kopējos pieejamos smilts-grants, smilts krājumus.

Ieguves procesā, paredzot materiāla skalošanu, būs nepieciešams ūdens. Skalošanai paredzēts izmantot Atradnes teritorijā esošo gruntsūdeni, kad tas ieguves procesa laikā tiks sasniegts.

Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgā materiāla ieguve virs un zem gruntsūdens līmeņa, neveicot tā novadīšanu no Atradnes teritorijas.

Paredzētās darbības laikā nelielos apjomos radīsies sadzīves atkritumi, ko radīs ieguves darbos iesaistītie darbinieki. Avāriju vai pielietotās mehanizētās tehnikas bojājumu gadījumā ir iespējams, ka radīsies bīstamie atkritumi – izlietotie absorbenta materiāli. Cita veida atkritumu rašanās nav sagaidāma. Ja radītie atkritumi tiks uzglabāti piemērotās tvertnēs un apsaimniekoti atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam un citiem saistītajiem normatīvajiem aktiem, tai skaitā nodoti atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kam ir izsniegta atbilstoša atļauja, nav sagaidāms, ka tie radīs negatīvu ietekmi uz Darbības vietu un apkārtējo teritoriju.

Tuvākā apdzīvotā vieta Ventava atrodas aptuveni 3,3 km attālumā uz A no plānotās Darbības vietas. Tuvākā viensēta “Mūrnieki” atrodas aptuveni 0,3 km attālumā uz DR no Darbības vietas. Paredzētā darbība ir saistīta ar piesārņojuma emisijām un traucējumiem apkārtējā vidē. Atradnes izstrādes un iegūtā materiāla transportēšanas darbu laikā ir iespējams gaisa piesārņojums ar minerālas izcelsmes putekļiem. Putekļu piesārņojums gaisā galvenokārt ir iespējams sausā laikā vasaras mēnešos. Ierosinātāja iespējamās ietekmes mazināšanai ir paredzējusi transportējamo kravu apseģšanu, ko paredz ceļu satiksmes noteikumi, atļautā braukšanas ātruma ievērošanu.

Tā kā plānotā darbība ir saistīta ar mehānisko agregātu (traktortehnikas, smagā autotransporta) lietošanu, radīsies arī trokšņa piesārņojums. Atradnes teritoriju no tuvākās viensētas “Mūrnieki”, kas atrodas aptuveni 0,3 km attālumā uz DR no Darbības vietas, šķir apmežotas, kā arī daļēji izstrādātas mežu teritorijas.

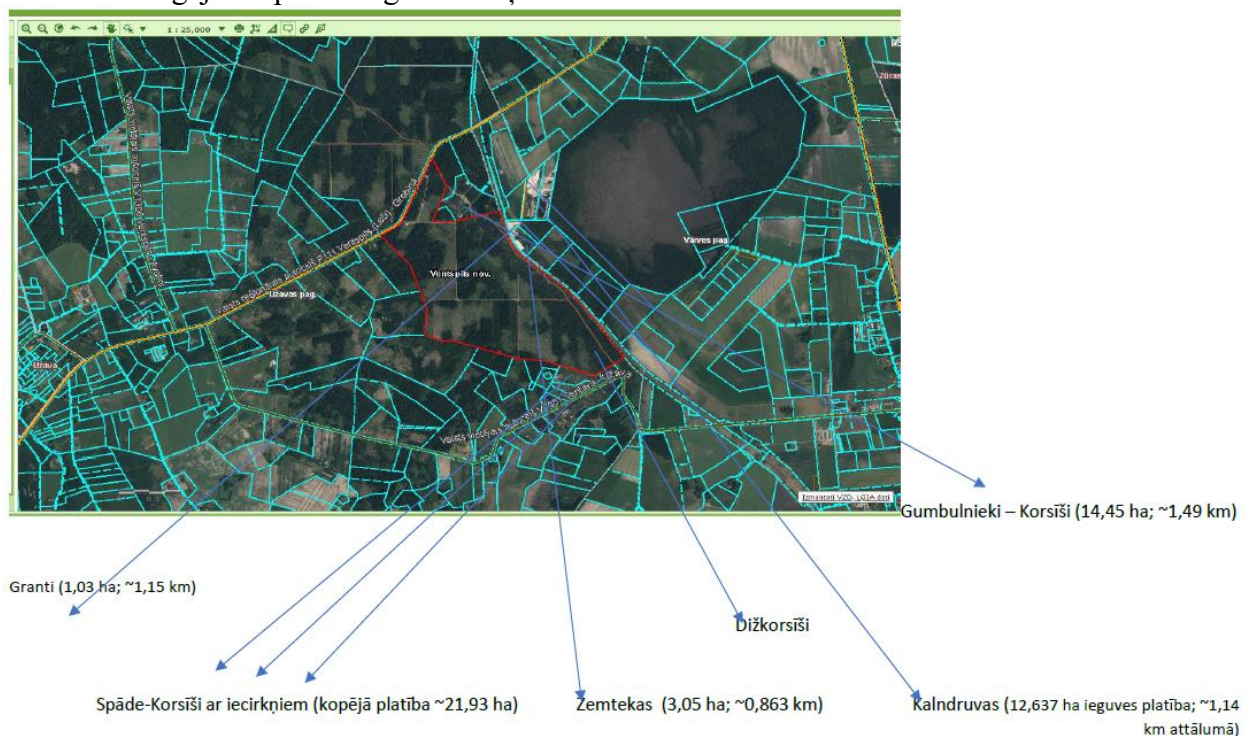
Lai mazinātu trokšņa izplatību ārpus atradnes teritorijas tiks veidota nederīgā materiāla krautne, kas slāpēs izstrādes laikā radīto troksni. Tanī pat laikā Ierosinātāja nav sniegusi nederīgā materiāla vaļņa tehniskos rādītājus. Saskaņā ar iesniegumā sniegto informāciju par plānotajām materiāla sijāšanas, drupināšanas un skalošanas iekārtām, iekārtu darba augstums var sasniegt 7 – 10 m. Dienesta ieskatā nederīgā materiāla valnis var nebūt pietiekošs risinājums, lai novērstu trokšņa izplatību līdz tuvākajām mājstaiņniecībām.

Papildus norādāms, ka Atradne būs kā jauns gaismas piesārņojuma avots konkrētajā teritorijā, jo ieguve tiek plānota arī ziemas laikā, kad ātri iestājas tumsa, un ikdienas tumšajā periodā citos gadalaikos. Ņemot vērā, ka tuvākajā apkārtnē ir veikta cirsmu izstrāde, atlikušās salīdzinoši nelielās vienlaidus mežaudzes nekalpos par gaismas piesārņojuma absorbentu un tas radīs ietekmi uz tuvākajām mājstaiņniecībām.

Atradnes tuvumā atrodas vēl citas derīgo izrakteņu atradnes (skatīt Attēlu Nr.2):

1. tiešā Atradnes tuvumā atrodas smilts, smilts – grants atradne “Spāde - Korsīši”, kuras teritorijā ieguve veikta iecirkņos “Doņi – 1” (ieguves platība 6,15 ha), kas tieši robežojas ar Atradnes D daļu un “Doņi - 2” (ieguves platība -7,3055 ha), kas atrodas ~0,373 km attālumā uz D no Atradnes, kā arī ieguves laukumos “Jaunbēri” (ieguves platība – 5,77 ha), kas robežojas ar Atradnes D daļu, un “Smilšlejas” (ieguves platība - 2,7 ha), kas atrodas ~0,132 km attālumā uz D no Atradnes:
 - 1.1. pamatojoties uz Ventspils novada pašvaldības sniegto informāciju, šobrīd spēkā esoša ir pašvaldības atļauja Nr.1/06, kas derīga līdz 2028.gada 23.martam, derīgo izrakteņu ieguvei iecirknī “Doņi - 2”;
 - 1.2. Dienesta rīcībā esošā un VISA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dzīļu informācijas sistēmā pieejamā informācija neliecina, ka iepriekš minētajos atradnes “Spāde - Korsīši” iecirkņos būtu veikta/pabeigta rekultivācija, kaut arī pie šāda secinājuma varētu nonākt izvērtējot ortofotokartes, kurās redzams, ka minētajās teritorijās ir izveidojušās ūdenskrātuves un atjaunojies apaugums.
 2. smilts – grants, smilts atradne “Zemtekas” 3,05 ha platībā atrodas ~0,863 km attālumā uz ZR no Atradnes. Ventspils novada pašvaldība bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja Nr.2 bija derīga līdz 2022.gada 16.februārim. Atlikušai smilts – grants apjoms – 5,78 m³. Dienestam nav informācijas, vai derīgo izrakteņu ieguvi plānots turpināt vai uzsākts rekultivācijas process;
 3. smilts - grants atradne “Granti”, 1,03 ha platībā atrodas ~1,15 km attālumā uz ZR no Atradnes. Ventspils novada pašvaldība bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja Nr.3/2017 derīga līdz 2030.gada 31.decembrim;
 4. smilts atradne “Kalndruva” 12,637 ha platībā atrodas ~1,14 km attālumā uz ZR no Atradnes. Ventspils novada pašvaldības bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja Nr.2/2014 derīga līdz 2033.gada 1.oktobrim;
 5. smilts – grants, smilts atradne “Gumbulnieki - Korsīši” 14,45 ha platībā atrodas ~ 1,49 km uz ZR no Atradnes. Ventspils novada pašvaldība bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja Nr.1/08 bija derīga līdz 2015.gada 30.jūnijam. Dienestam nav informācijas, vai derīgo izrakteņu ieguvi plānots turpināt vai uzsākts rekultivācijas process.
- Līdz ar to, summējot derīgo izrakteņu ieguves platības (6,15 + 7,3055 ha + 5,77 ha + 2,7 ha + 3,05 ha + 1,03 ha + 12,637 ha + 14,45 ha) ar Atradnes teritoriju (14,404 ha), kopējā platība sasniegs ~ 67,501 ha, kas pārsniegs Novērtējuma likuma 1.pielikuma 25.punkta robežvērtību (25 ha), kam piemērojama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Iepriekšējās ieguves platības summāro platību aprēķinā varētu neņemt vērā, ja iepriekšējās ieguves platībās derīgo izrakteņu ieguve būtu pabeigta un atradnes pilnvērtīgi rekultivētas, kas norādītu uz to, ka derīgo izrakteņu ieguves radītā ietekme uz vidi maksimāli novērsta. Rekultivācija ir faktiski vienīgais un tādēļ nozīmīgs veids, kādā novēršama derīgo izrakteņu ieguves paliekošā ietekme uz vidi. Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumu Nr.570 “*Derīgo izrakteņu ieguves kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr.570) 85 punkts noteic, ka „*rekultivācijas mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu ieguves vietas turpmāku izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, novērst draudus cilvēku veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmēt ieguves vietas iekļaušanos ainavā*”. Šīs platības atrodas viena otrai tik tuvu, ka pēc būtības tās summāri jau veido vienu Novērtējuma likuma 1.pielikuma objektu, līdz ar to šādā tvērumā jāņem vērā arī cita veida ietekmes aspekti (līdzšinējais zemes izmantošanas veids, esošais piesārņojuma un vides izmaiņu, traucējumu līmenis, reljefa pārmaiņas, ainava, teritorijas drošums, vides riski, dabiskā vides absorbcijas spēja u.c.). Šādā griezumā nozīme ir arī līdzšinējām ieguves platībām, kurās teritorija ietekmēta, bet ietekmes uz vidi nav novērstas un samazinātas (arī, ja attiecībā uz šīm platībām lēmuma pieņemšanas brīdī vairs nav spēkā esošas atļaujas un licences).
- Vērtējot potenciālās ietekmes, ko varētu radīt derīgo izrakteņu ieguve, kas būtiski pārsniedz Novērtējuma likuma 1.pielikuma 25.punkta robežvērtību (25 ha), Dienests, ņemot vērā piesardzības principu, secina, ka:

1. atsākot derīgo izrakteņu ieguvi vai veicot rekultivācijas darbus, palielināsies un summēsies trokšņu izplatība uz tuvumā esošajām viensētām un pieaugs ceļu noslodze, pa kuriem pārvietosies smagais transports, kas radīs ietekmi (trokšņa, vibrācijas un putekļu izplatības veidā) uz autoceļu tuvumā esošajām viensētām;
2. izvērtējot *Google Earth* karšu slāņus, Atradnes un citu ieguves vietu tuvumā agrāk esošajos mežu masīvos veikti mežistrādes darbi un izveidojušās cirsma, līdz ar to meža teritorija, kā dabiskas buferzonas funkciju, trokšņu, gaismas un putekļu izplatībai uz apkārtējo teritoriju, t.sk. viensētām, nevarēs veikt;
3. saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS pieejamo informāciju (skatīta 05.04.2022.) daļā no atradnes “Spāde - Korsīši” esošajām ūdenstilpēm 2021.gadā konstatētas īpaši aizsargājama putnu sugas - niedru lija *Circus aeruginosus* un ziemeļu gulbis *Cygnus cygnus*, līdz ar to uzsākot ieguves darbus Atradnē vai atsākot ieguvi agrāk veiktajās derīgo izrakteņu ieguves vietās, ir iespējama īpaši aizsargājama putnu sugu dzīvotņu traucēšana.

Attēls Nr.2

Tuvākā ūdenstece ir Ventas upe, kas atrodas apmēram 3,5 km uz A no Darbības vietas. Attālums līdz tuvākajai ūdenstecei ir pietiekami liels, lai tā netiktu ietekmēta.

Iesniedzējas iesniegumā nav sniegta informācija, vai sagaidāms, ka ieguves darbi radīs ietekmi uz apkārtējās teritorijas hidroloģisko režīmu. Šai aspektā Dienests vērš uzmanību, ka ieguves darbu Darbības vietā un tai tuvumā esošajās teritorijās līdz šim nav vērtēti tādā detalizācijas pakāpē, lai izdarītu secinājumus par ieguves darbu kopējo ietekmi uz apkārtējās teritorijas hidroloģisko režīmu. Lai arī Ierosinātāja neparedz gruntsūdeņu pazemināšanu, tomēr arī tādās derīgo izrakteņu ieguves laikā ir novērojamas gruntsūdeņu svārstības. Konkrētajā gadījumā fakts, ka tuvākajā apkārtnē aktīvi notiek derīgo izrakteņu ieguve vai ir iespējama ieguves atjaunošanās, liek kritiski izvērtēt gruntsūdens līmeņa izmaiņas un rada nepieciešamību pēc papildus izvērtējuma un risinājumu nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai apzināšanas.

Paredzētā darbība nav saistīta ar būtiskiem avāriju un vides piesārņojuma riskiem, kas var apdraudēt cilvēku veselību un/vai vidi. Tāpat Paredzētās darbības vieta nav pakļauta plūdu, vētru, miglas u.c. dabas katastrofu un ekstremālu meteoroloģisko apstākļu riskam – vismaz ne vairāk kā citur valsts teritorijā. Ņemot vērā Paredzētās darbības veidu un apjomu, avāriju un piesārņojuma risks ir vērtējams kā maz iespējams un grūti prognozējams, turklāt to ir iespējams

novērst vai samazināt līdz minimumam, ja tiek ievēroti darba drošības un piesardzības pasākumi. Saskaņā ar iesniegumā norādīto informāciju, degviela atradnes teritorijā netiks uzglabāta. Mehānismu uzpildīšanas gadījumā tiks nodrošināta naftas produktu nenonākšana vidē – izmantojot speciāli absorbējošu paklājus, kā arī modernu uzpildes tehnoloģiju. Dienesta skatījumā ietekmes saistībā ar šo aspektu nav vērtējamas kā būtiskas.

Darbības vieta neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (NATURA 2000), kā arī nerobežojas un nepieklaujas tai. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “Užava” - atrodas ~ 6,534 km attālumā uz R no Darbības vietas. Saskaņā ar ekspertes Dainas Lakšas 2020.gada 11.jūnija vides atzinumu plānotās Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas īpaši aizsargājamās sugas. Paredzētās darbības rezultātā nav sagaidāmas ietekmes uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un sugām. Ņemot vērā, ka 2021.gadā atradnei pieguļošajā teritorijā ir konstatētas īpaši aizsargājamo putnu sugu pārstāvji, Dienesta ieskatā nav izslēdzams, ka vides eksperte savā atzinumā būtu izdarījusi savādākus secinājumus, ja ekspertes rīcībā būtu bijusi informācija par īpaši aizsargājamām putnu sugām. Dienesta ieskatā, ņemot vērā, ka konkrētajā teritorijā derīgo izrakteņu ieguve bija pārtraukta, uzsākot derīgo izrakteņu ieguvi Atralnē, var tikt būtiski ietekmētas īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnes, ligzdošanas un vairošanās vietas.

Paredzētās darbības vietā un tās tuvākajā teritorijā vai ietekmes zonā nav reģistrētas ainaviski vai vizuāli ļoti vērtīgas teritorijas un teritorijas, kam noteikts ainavas aizsardzības statuss.

Uzsākot ieguves darbus Darbības vietā, sagaidāma ilgstoša negatīva vizuāla ietekme uz šīs teritorijas ainavas estētisko vērtību.

Ainaviskās teritorijas izmaiņas Darbības vietā summēsies ar tai pieguļošās teritorijas ainaviskām izmaiņām. Dienests papildus norāda, ka ikviena atradne, kurā nav pabeigta derīgo izrakteņu ieguve un kura nav norekultivēta, ir ne tikai vidi degradējošs objekts, bet arī rada vietējo iedzīvotāju un citu atpūtnieku, kuri Ierosinātajās pārraudzītos valsts meža masīvus izmanto aktīvajai atpūtai, ogošanai un sēņošanai, dzīvības un veselības apdraudējumu. Ietekme uz vidi saistībā ar šo kritēriju vērtējama kā kompleksa un nozīmīga.

Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Paredzētās darbības vietas tuvumā (aptuveni 685 m attālumā) atrodas vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis Sāmīšu viduslaiku kapsēta (Nr.2572). Pieminekļa aizsargjosla neskar Darbības vietu, līdz ar to Paredzētās darbības ietekme uz šo objektu nav sagaidāma.

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā pieejamo informāciju paredzētās darbības vietā nav reģistrētas piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas.

Secinājumi:

1. Tā kā Darbības vietai pieguļošajā teritorijā ir notikusi derīgo izrakteņu ieguve un šis process nav pabeigts veicot rekultivāciju, ievērojot to, ka līdzšinējais vides stāvoklis un pastāvošās ietekmes šajā teritorijā vēl nav bijušas vērtētas, – lai arī sagaidāmās negatīvās ietekmes veidus un to raksturu ir iespējams identificēt, tomēr nav iespēja pārliecināties par šo ietekmju nebūtiskumu, pieļaujamību un iespēju tām efektīvi nodrošināt novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumus.
2. Šādai darbībai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamība kā obligāts nosacījums izriet jau no likuma (Novērtējuma likuma 4.panta pirmās daļas 5.punkta b) apakšpunkts), bet ietekmes sākotnējais izvērtējums, kas Paredzētajai darbībai piemērojams un veikts, ir procedūra, kas šo kopsakarību (platību kopsummā) ļauj konstatēt.
3. Ņemot vērā minēto, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4.panta pirmās daļas 2)punkta un 5)punkta b) apakšpunktu nosacījumiem, tai ir piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums un šāds novērtējums balstāms uzskatāmā un pamatotā informācijā par pastāvošo un plānoto vides slodzi un ietekmes apjomu salīdzinājumā ar vides kvalitātes standartiem un normatīviem.

4. Ierosinātāja ir paredzējusi uzsākt smilts-grants un smilts ieguvi Atradnē vairāk nekā 14 ha platībā. Atbilstoši Ierosinātājas iesniegumam, ņemot vērā norādīto kopējo derīgo izrakteņu ieguves apjomu un plānoto ieguves apjomu gada laikā, atradnes izstrāde varētu ilgt vairāk nekā 14 gadus. Secināms, ka daļa no ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējumā apzinātajām ietekmēm radīs ietekmi uz tuvākajām māsasaimniecībām un dabas vērtībām vairāk nekā 14 gadus, kas Dienesta ieskatā ir vērtējams kā pietiekami nozīmīgs laikposms.
5. Pirms lemt par tādas ieguves platību tālāku palielināšanu, kas var ietekmi radīt uz to pašu teritoriju, ir būtiski izvērtēt gan esošo vides stāvokli, gan pasākumu kopumu (un to efektivitāti), kas realizējams, lai negatīvo ietekmju varbūtību uz piegulošajām teritorijām samazinātu. Dienests jau iepriekš secinājis, ka ietekmes sākotnējā izvērtējuma procedūrai atbilstošā detalizācijā nav iespējams gūt informāciju, kas apstiprinātu, ka jau līdz šim citās ieguves vietās veiktie ieguves darbi tiek veikti ievērojot un nodrošinot vides aizsardzības prasības un gūt viennozīmīgu informāciju par summārajām ietekmēm.
6. Konkrētās lietas apstākļi liek Dienestam saglabāt piesardzībā balstītas šaubas, ko attiecīgajā gadījumā nevar kļiedēt ar pieņēmumiem, ka līdzšinējā vides slodze ir liela, tomēr tā nepārsniedz vides standartus un arī Paredzētās darbības realizācija tos nepārsniegs.
7. No sākotnējā izvērtējuma materiāliem izriet, ka plānotā darbība nav pretrunā Teritorijas plānojumam un TIAN.

6. Izvērtētā dokumentācija:

1. Ierosinātājas 2022.gada 9.marta (reģistrēts Dienestā 09.03.2022.) iesniegums ietekmes sākotnējā izvērtējuma veikšanai;
 2. Ventpils novada teritorijas plānojums;
 3. Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecības 18.03.2022. vēstule Nr.VM9.7-1/124;
 4. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā pieejamā informācija: http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=home_view (informācija skatīta 05.04.2022.);
 5. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dzīļu informācijas sistēmā pieejamā informācija: <https://videscentrs.lvgmc.lv/lapas/zemes-dzilu-informācijas-sistema> (informācija skatīta 05.04.2022.);
 6. Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas dati: <https://www.kadastrs.lv/> (informācija skatīta 05.04.2022.);
 7. Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS (informācija skatīta 05.04.2022.).
- 7. Sabiedrības informēšana:** Pamatojoties uz Ministru kabineta 2015.gada 13.janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10.punktu, Dienests ir nosūtījis informatīvo paziņojumu Ventpils novada pašvaldībai un biedrībai „Vides aizsardzības klubs” (11.03.2022. vēstule Nr.11.4/896/KU/2022). Informatīvais paziņojums ir publicēts Valsts vides dienesta tīmekļvietnē. Sabiedrības atsauksmes, ierosinājumi vai priekšlikumi nav saņemti.
- 8. Administratīvā procesa dalībnieku viedokļi:** Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecība 18.03.2022. vēstulē Nr.VM9.7-1/124 norāda, ka neiebilst pret meža atmežošanu un smilts – grants un smilts atradnes „Dižkorsīši” (zemes vienības kadastra apzīmējums 98780040125) ierīkošanu Ventpils novada Užavas pagastā, nekustamajā īpašumā “Valsts mežs Užava”. Ieguves ierīkošanas procesa laikā ievērot ugunsdrošības prasības.

9. Piemērotās tiesību normas un lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta trešā daļa un 66. panta pirmā daļa;

2. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 1)punkts, 4.panta pirmās daļas 2)punkts un 5)punkta b) apakšpunkts, 8., 11., 12., 13. pants, 1.pielikuma 25.punkts, 2.pielikuma 2.punkta 1) apakšpunkts;
3. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 13. un 13.¹ punkts.

Lēmums:

Piemērot AS „Latvijas valsts meži” ierosinātajai darbībai – smilts-grants un smilts ieguves darbu veikšana atradnē “Dižkorsīši” 14,404 ha platībā Ventspils novada Užavas pagasta nekustamā īpašuma „Valsts mežs Užava” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98780040125, AS „Latvijas valsts meži” Dienvidkurzemes reģiona Ventas ZK meža iecirkņa 158.kvartālā 708.kvartālu apgabalā - ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Šo lēmumu var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā (Rūpniecības ielā 23, Rīgā) viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Iesniegumu par lēmuma apstrīdēšanu iesniegt Valsts vides dienestā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045, e-pasts: ap@vvd.gov.lv.

Direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Zane Kalniņa 28301191
zane.kalnina@vvd.gov.lv